

Lectura inicial

Us proposem de llegir un episodi de la vida de sant Francesc en què aquest ha de prendre una decisió molt important. El seu exemple pot il·luminar el nostre tema: Sant Bonaventura *Llegenda Major*, XII, 2.

- El meu discerniment, el faig en solitud o en parlo amb algun germà i ho confio a la pregària? Com són els meus criteris a l'hora de prendre decisions importants?

Tota la nostra vida cristiana és vida en l'Esperit, però en quin esperit? Aquesta és la qüestió: jo puc fer qualsevol gest, com per exemple dir "Bon dia", i ho puc fer amb l'Esperit Sant o amb qualsevol altre esperit, i això es nota en la música, en el to, si el meu "Bon dia" és pronunciat amb estima o amb un mal to. Conseqüència: quan digui "Bon dia" amb l'Esperit del Senyor, immediatament quedaré ple de pau i, quan digui "Bon dia" de males maneres, regnarà la inquietud en el meu cor.

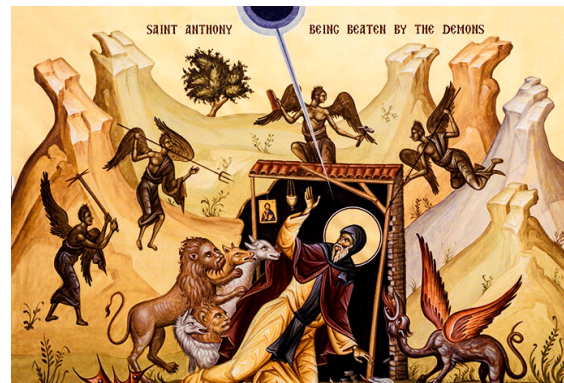
Per tant, el primer principi del discerniment espiritual són els **sabors** que em deixen les meves actituds, pensaments, paraules, gestos...

Sant Antoni Abat

Sant Antoni abat, monjo del segle IV, en la seva biografia escrita per sant Atanasi, diu que es retirà al desert per **viure atent a si mateix**,

atent al que passava dintre seu, *escoltant* allò que l'Esperit operava dins seu. La persona cristiana viu *atenta* als impulsos de l'Esperit i a les mocions interiors, i s'adona del que passa dintre seu quan actua compassivament o quan actua egoistament...

El primer principi del discerniment espiritual és viure atent al que passa en el meu interior per quedar-me amb allò bo i per a no repetir allò dolent. Allò que em dóna desassossec, torbació, això no m'interessa; allò que em dóna pau i alegria, sí. Però no és fàcil: assaborir

requereix un cert entrenament, igual que per tocar el violí o conduir bé.

És fàcil distingir la presència del bon Esperit dels esperits dolents, diu sant Antoni. La presència del bon Esperit no és pertorbadora, es presenta tranquil·lament, amb suavitat, amb dolcesa. A l'instant neix a l'ànima el goig d'una determinada qualitat: l'entusiasme i el coratge.

La pau és signe de la presència de l'Esperit, aquella calma estable, tan agradable i bonica que experimentem a estones, pau, dolcesa, serenor, ordre, claredat mental; quan veig clares les coses, és cosa de l'Esperit. Quan tinc els ulls tèrbols, no.

En canvi, la irrupció del mal esperit és inquietant, ens produeix nervis, desassossec, torbació i es coneix per la confusió de pensaments: abunden els pensaments dolents, de seguida neix la por a l'ànima.

A qui fa l'experiència de l'Esperit Sant, de la seva dolcesa, ja no l'interessen altres dolceses que no són com les de l'Esperit Sant, i això és el que ens decideix a fer-nos cristians.

L'Esperit normalment dóna pau, dóna goig, però si el meu cor està impur, l'Esperit punxarà, farà grinyolar la impuresa del meu cor amb la bondat de l'amor de Déu. L'Esperit fereix, cou quan joestic malalt, però és curatiu i sanador.

Sant Francesc

Un altre criteri: la irritació freqüent és signe del mal esperit. El qui és pobre no s'irrita. El qui s'irrita denota que té una apropiació indeguda d'allò pel que s'irrita, així la irritació és símptoma de la meva apropiació indeguda dels meus drets, de la meva fama, de les meves coses.

A l'Admonició 14, Francesc diu que el qui és veritablement pobre d'Esperit mai s'irrita i estima els qui li peguen a la galta: o sigui, estima els enemics. Si no estimo els meus enemics, no tinc l'Esperit Sant. I sé que estimo els meus enemics quan no em queixo de la injustícia que em fan. Jo puc no tornar l'ofensa però, si em queixo interiorment de l'ofensa que m'han fet, no estimo els meus enemics (Admonició 9).

I un altre criteri molt clar és de Jesús: "Pels seus fruits els coneixereu": mira el que fan i com ho fan, i sabràs què pensen o què senten. Si miro jo el que faig, sabré quin esperit tinc.

L'oració autèntica es comprova en la relació amb les persones, amb els germans, amb l'oferiment per al treball manual, amb la humilitat, amb la paciència per acollir les ofenses... deia santa Teresa. Si la persona que prega molt és insuportable en la vida quotidiana, no té l'Esperit Sant. Prega malament.

Regles de discerniment de sant Ignasi

Recuperem la idea que l'Esperit no sempre em donarà pau. Depèn de com estigui la meua vida, em donarà pau o em punxarà. Això sant Ignasi ho matisa: diu que en les persones que **van de pecat mortal en pecat mortal** (posseïdes pel narcisisme o l'egoisme) acostuma normalment l'enemic a proposar-los

plaers aparents, fent imaginar delectacions i plaers sensuals (plaers aparents que et deixen pitjor si no te n'adones i no hi reflexiones).

I, en aquestes persones, el bon Esperit usa un mode contrari, "punxant-los i remordint-los les consciències per la sindèresi de la raó", és a dir, pel sentit comú.

"En la persona que **va pujant de bé en millor**", que és la persona que va ordenant la seva vida, que mira de treballar pels altres, que fa l'oració, que porta una vida sòbria, ben enfocada... és de forma contrària a l'anterior. En aquestes circumstàncies, quan tot comença a progressar cap a millor, és propi del mal esperit mossegar, entristir, posar impediments, inquietant amb falses raons. I com no pot usar la meua sensualitat perquè està sana, usarà el meu pensament per enganyar-me amb falses raons.

El bon Esperit, quan la meua vida va bé, em donarà ànim, força, consolacions, llàgrimes, inspiracions, quietud, amb el sentiment perquè el tinc sa. Em donarà gustos en seguir pel bon camí emprès.

La cinquena regla no s'ha d'oblidar mai [318]: "en temps de desolació no fer mai mudança". Això ha salvat més d'una vocació (i no només religiosa!). Perquè en estar desolats no veiem bé perquè tenim el cor trist, i de seguida pensem que en un altre lloc estariem millor. No ens adonem que el problema soc nosaltres, no el lloc, perquè si canvio de lloc em continuarà passant el mateix. He de canviar el cor i no el lloc; per tant, és molt aconsellable no prendre mai decisions quan estic en un estat de desolació: cal esperar a tenir certa pau, per veure més clar.

ALGUNES PROPOSTES PER AL DIÀLEG

1. Discerneixo en la meua vida?
2. Els criteris de discerniment que hem vist, són aplicables realment?
3. Tinc en compte la meua fe en Jesús a l'hora de decidir què faig?
4. Com concreto el meu discerniment? Podem compartir experiències viscudes o que coneixem.
5. Confio en el poder de la pregària (meua i dels altres) per prendre determinis?

Amb tot, li vingué un dubte anguniós que el turmentava molt sovint: quan sortia de fer oració, el va proposar als seus companys més íntims per trobar-hi solució. Els digué:

—Què m'aconselleu, germans? És millor que em consagri a la pregària o que vagi a predicar pel món? Jo he rebut més gràcies per a pregar que no pas per a predicar, perquè sóc simple i sense lletra. Em sembla que en la vida d'oració hi ha més a guanyar i major abundor de dons; en la predicació més aviat es distribueixen els favors rebuts del cel. En la contemplació es purifiquen els sentiments interiors i es realitza l'unió amb Aquell que és l'únic Bé, veritable i suprem, enfortint-se hom en la virtut. En la predicació, en canvi, s'empolsinen els peus de l'esperit, es distreu l'atenció en moltes foteses i la disciplina es relaxa. Finalment, en l'oració parlem amb Déu i l'escoltem i, duent una vida quasi angelical, vivim entre àngels, mentre que en la predicació ens veiem obligats a col·locar-nos arran dels homes, a conviure amb ells, a pensar, veure, parlar i sentir com ells. Amb tot, malgrat els avantatges de la contemplació, hi ha un fet obvi i és que el Fill únic de Déu, saviesa infinita, davallà del si del Pare per salvar els homes, renovà el món amb el seu exemple i emprà la paraula per redimir-nos a tots. Així mateix ens purificà amb la seva sang, com a preu de rescat; no es reservà res per a ell, sinó que es donà generosament per la nostra salvació. Nosaltres, doncs, ens cal fer-ho tot segons el model que ell ens ha donat des del cim de la muntanya. Per això em sembla més agradable al Senyor que deixi la quietud d'una vida contemplativa i vagi pel món a predicar.

Durant molts dies donava voltes al mateix assumpte amb els seus companys, sense arribar, però, a una conclusió definitiva sobre allò que seria més plaent a Crist. Francesc, que tenia meravelloses revelacions, gràcies al seu esperit de profecia, no aconseguia resoldre tot sol el dilema. Fou la Providència divina que disposà fer palesa l'excel·lència de la vida de pregària i salvaguardar ensems la humilitat del seu servent.

2. Com a veritable framenor, Francesc no s'averkonyia mai de demanar consells a les persones més simples, ell que, del Mestre sobirà, n'havia rebut les lliçons més sublimes. Preocu-

pat per esbrinar la millor manera de servir Déu, segons la voluntat del mateix Déu, no es cansà de preguntar a tothom. La seva màxima filosofia, per dir-ho d'alguna forma, i l'anhel més profund del seu cor mentre visqué, fou preguntar a savis i a senzills, a novicis i a experimentats, com podia abastar els cims de la perfecció.

Amb aquesta intenció, cridà dos frares i els envià a fra Silvestre, aquell que havia vist sortir de la boca de Francesc una creu i que ara vivia en una muntanya prop d'Assís lliurat del tot a la vida contemplativa.¹⁰¹ Els framenors li duïen una comanda: que consultés al Senyor quina era la seva voluntat referent al dubte esmentat, i que comunicés després alguna cosa de part de Déu.

Igual encàrrec confià el sant a la verge Clara: que mantingués converses sobre el mateix tema amb alguna de les seves filles més pures i senzilles que vivien sota la seva obediència i que pregués amb totes, a fi d'inquirir, unides en la pregària, la voluntat del Senyor.¹⁰²

La coincidència fou admirable: tant aquell venerable framenor sacerdot com Clara, verge consagrada a Déu, opinaren, per inspiració de l'Esperit Sant, que era voluntat de Déu que l'herald de Crist, Francesc, es dediqués a la predicació.

Quan els dos missatgers tornaren i comunicaren el resultat inquirit a Francesc, aquest s'aixecà, se cenyí la túnica i es posà en camí sense dilacions. Era tant l'entusiasme amb què volia complir les ordres del cel, que gairebé corria, com si la mà del Senyor actués sobre ell i hagués estat envigorit amb noves forces.

3. Prop de Bevagna passà per un lloc on s'havien aplegat una munió d'ocells de totes les espècies. Quan els veié el sant, arrencà a córrer i els saludà com si fossin éssers racionals. Els ocells volaven per veure'l de més a prop, com si esperessin

101. Podria ser l'impressionant ermitori de Le Carceri.

102. Cal subratllar que Francesc a l'hora de preguntar sobre la vida activa es dirigeix a dues ànimes contemplatives.